

Motion till riksdagen 2012/13: MJ470

av **Helena Lindahl och Ola Johansson (C)**

Åtgärder med anledning av dvärgbandmaskens etablering i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om långsiktigt hållbara åtgärder mot dvärgbandmask.

Motivering

Huvudansvaret för övervakning och kontroll av invasiva arter bör för att få en sammanhållen organisation förläggas till en och samma myndighet. Det är viktigt att en organisation och kunskapsbas byggs upp för att kunna förhindra etablering av dvärgbandmasken i känsliga områden med rikt friluftsliv, eller där många människor riskerar att smittas.

Rävens dvärgbandmask kunde genom en massiv insamling av skjutna rävar konstateras på tre lokaler i landet under 2011, nämligen Uddevalla, Katrineholm och Borlänge. Kartläggning av smittan i Katrineholmsområdet visar att 0,8 % av avföringen från räv som samlats in i området innehåller smittan. Således är smittan i detta område etablerad och finns åtminstone spridd i ett cirkelformat område med radien 12 kilometer. Under sommaren har också det första fallet av smittad människa kunnat konstateras i Västerbotten.

Vilken beredskap har Sverige?

Jägarna har tillsammans med SVA (Statens veterinärmedicinska anstalt) samlat in rävar i mer än 10 år för att övervaka bland annat smitta av rävens dvärgbandmask. När det första fyndet gjordes i början av 2011 tog många för

Fel! Okänt namn på

givet att det fanns en handlingsplan att ta till. Så var inte fallet, utan en utredning med ett tiotal inblandade myndigheter, verk och organisationer fick tillsättas. Vi står inför en framtid med allt öppnare gränser för människor och varor och ett varmare klimat. Önskade arter och smittor kommer att komma i en allt snabbare takt till landet. Då måste det finnas en fast och utbildad organisation för insamling och övervakning, ett väl utbyggt system för upptäckt och en tydligt utpekad ansvarig myndighet för att snabbt kunna reducera risker för att smittan sprids.

Kunskapsläget

Trots en omfattande utredning av kunskapsläget och en massiv insamling av material kan konstateras att mycket fortfarande är oklart. Även i områden, nere på kontinenten, där smittan funnits länge har man i dagsläget inte bra kunskap om maskens utbredning. Även om relativt få människor sannolikt kommer att smittas i närtid i Sverige har vi en stor rädsla och osäkerhet att hantera. Blotta misstanken om att det kan finnas dvärgbandmask i de marker som man nyttjar kommer sannolikt att leda till en irrationell riskbedömning från människor. En spridning av dvärgbandmasken i landet skulle få oerhört negativa konsekvenser för svenskt friluftsliv. Allmänhetens möjligheter att vistas i naturen och samtidigt tillgodogöra sig "naturens skafferi" skulle på olika sätt komma att påverkas. Risker att bli smittad – i vilken grad den än är – kommer för alltid att förändra vår syn på möjligheterna att vistas i skog och mark. Förekomsten av dvärgbandmasken kommer att bibringa oss känslan av att den svenska naturen inte längre är så frisk som vi alltid upplevt den.

Kunskapsläget när det gäller rävens biologi och levnadsmönster är också bristfällig idag, varför mer forskning inom populationsdynamik, jakt och beståndsbegränsande åtgärder kan vara av angeläget intresse. Särskilt gäller detta när rävar lever nära människor i stadsmiljö.

Bekämpning

All etablerad forskning på invasiva arter, oavsett om det handlar om däggdjur, parasiter eller virus, visar tydligt att det finns stora skillnader i kostnader för staten beroende på vilken strategi som väljs. I ju tidigare skede som insatser görs, desto mindre blir kostnaden. Det är därför av stor vikt att det snabbt tas fram ett kunskapsbaserat "paket" för vad vi kan och bör göra i smittade områden. En framkomlig väg för ett sådant kunskapsbaserat paket kan inkludera åtgärder, inom de drabbade områdena, för att minska maskförekomsten hos räv med hjälp av maskmedel samt att testa effekter och hantering av detta.

Sverige har idag ett val mellan att låta dvärgbandmasken sprida sig och ta de negativa konsekvenserna eller aktivt bekämpa dvärgbandmasken. Ett viktigt steg i den riktningen är att Sverige ser över möjligheten att hålla fast vid rätten att kräva avmaskning av hundar som kommer in till landet och pekar ut en myndighet för att arbeta med föreslagna åtgärder. För kommande generation-

Fel! Okänt namn på

er kommer den investeringen att vara såväl långsiktigt hållbar som utomordentligt värdefull.

Stockholm den 5 oktober 2012

Helena Lindahl (C)

Ola Johansson (C)